

Het organiseren van begeleiding voor beginnende scheidsrechters

Yes, weer een aantal geslaagden voor het scheidsrechterexamen! Dat betekent extra scheidsrechters die goed op de hoogte zijn van alle spelregels. Maar hoe zouden ze deze kennis in de praktijk brengen?

1. Waarom begeleiden?

Voor veel beginnende scheidsrechters is het fluiten van de eerste wedstrijden een hele opgave. Om ze zo goed mogelijk te laten fluiten en ze er vooral ook veel plezier in te laten hebben, is het belangrijk dat verenigingen hier voldoende aandacht aan besteden. Door middel van goede begeleiding krijgen beginnende scheidsrechters meer plezier in het fluiten en zorgen we gezamenlijk voor een verbetering van de kwaliteit van de verenigingsarbitrage.

2. Plan van aanpak

Wanneer je als vereniging wil starten met het begeleiden van scheidsrechters is het belangrijk te weten waar aandacht aan besteed moet worden. Om dit te bepalen is het handig een plan van aanpak op te stellen dat aansluit op/onderdeel is van het verenigings (arbitrage)beleid. Het maken van een plan van aanpak zet jullie, als scheidsrechterscommissie, aan tot nadenken over de stand van zaken, wat verbeterd moet worden en op welke manier, en met wie dit het beste gedaan kan worden. Het is belangrijk om dit plan (1 A4) gezamenlijk op te stellen en te bespreken met het bestuur en andere commissies, zodat er binnen jullie vereniging voldoende draagvlak is. Wanneer iedereen achter het plan staat, is het van belang om duidelijk te communiceren binnen de hele vereniging op welke manier de begeleiding van beginnende scheidsrechters georganiseerd wordt (bijvoorbeeld op de website of in het clubblad). Door iedereen op de hoogte te brengen van de aandacht die hieraan besteed wordt, levert dit medewerking en begrip op van spelers, trainers, coaches, ouders en collega-scheidsrechters. De volgende stap is op zoek gaan naar voldoende geschikte begeleiders die bereid zijn te werken vanuit jullie plan. Evalueer regelmatig of de begeleiding het juiste effect heeft en verbeter dit indien nodig.

3. Inhoud

Bij het maken van een plan van aanpak kun je denken aan de volgende punten: het doel van de begeleiding, de manier waarop begeleid wordt, wie de begeleiders kunnen zijn en bij welke wedstrijden de begeleiding plaats vindt.

Doel van de begeleiding

Het begeleiden van beginnende scheidsrechters heeft verschillende doelen:

- 1) Het is belangrijk om ondersteuning te bieden bij het uitvoeren van wat de scheidsrechter geleerd heeft in de cursus. Het leren fluiten, het verbeteren van minder sterke punten, maar vooral ook het verder ontwikkelen van sterke punten, staat voorop. Het is hierbij niet de bedoeling om van een beginnende scheidsrechter meteen een topscheidsrechter te maken. Dat kan altijd nog in een later stadium als hij/zij bewezen heeft talentvol te zijn.
- 2) Daarnaast heeft het tot doel het enthousiasme voor het fluiten van wedstrijden te vergroten. Het is de bedoeling om de scheidsrechter meer zelfvertrouwen te geven. Hierdoor worden sommigen over hun 'fluitangst' heen geholpen en worden anderen bevestigd in wat ze kunnen. Meer zelfvertrouwen leidt tot meer plezier, waardoor scheidsrechters behouden blijven voor de toekomst.
- 3) Tot slot levert begeleiding voor de vereniging meer inzicht op in het niveau van de scheidsrechters. Dit vergemakkelijkt de aanwijzing en leidt tot de juiste indeling van een scheidsrechter op een wedstrijd.

Vanzelfsprekend zal hierdoor zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de arbitrage verbeteren, waardoor jullie een groter arsenaal goede scheidsrechters krijgen om wekelijks uit te kiezen.

Manier van begeleiden

Zoals het woord begeleiden al aangeeft, is het erg belangrijk de scheidsrechters te ondersteunen, tips te geven en te complimenteren. Door middel van positief coachen en het benadrukken van sterke punten zal een scheidsrechter vertrouwen krijgen en zichzelf kunnen verbeteren. Het is dus niet de bedoeling om de scheidsrechters te beoordelen.

Sommige verenigingen zetten headsets in bij de begeleiding van beginnende scheidsrechters. Dit kan heel goed werken en kan leiden tot meer zelfvertrouwen. Maar let op dat het niet gebruikt gaat worden om bijvoorbeeld overtredingen door te geven. Dit leidt juist tot een negatief effect op het zelfvertrouwen van de scheidsrechter. Wanneer gebruik gemaakt wordt van headsets tijdens een wedstrijd is het raadzaam om het bezoekende team hiervan op de hoogte te brengen. Dit kan begrip kweken en bijdragen aan een positieve sfeer.

Meer informatie over de taken van de begeleider en inhoudelijke aandachtspunten is te vinden in het document 'Het begeleiden van beginnende scheidsrechters'.

Kenmerken van de begeleider

Wat maakt iemand een goede begeleider? Om te beginnen is het belangrijk dat iemand kennis heeft van de spelregels, looplijnen, positionering, enzovoorts, en op de hoogte is van de zaken die in de scheidsrechtercursus aan bod komen. Daarnaast is het belangrijk dat een begeleider sociaal vaardig is. Een begeleider moet zich kunnen verplaatsen in een beginnende scheidsrechter en de wedstrijd vanuit zijn ogen kunnen bekijken. Een begeleider moet een scheidsrechter vertrouwen kunnen geven en motiverend kunnen begeleiden.

Het verdient daarom aanbeveling dat de begeleider:

- een ervaren clubscheidsrechter, CS+ of bondscheidsrechter is;
- aandacht voor de beginnende scheidsrechter heeft;
- de scheidsrechter op zijn gemak stelt;
- wil en kan luisteren naar de ervaringen van de scheidsrechter;
- begeleiding (coaching, beter maken) boven beoordeling stelt.

Naast bovengenoemde punten, is het van belang dat begeleiders met name op de zaterdag beschikbaar zijn. Jeugdwedstrijden zijn de meest geschikte wedstrijden voor de eerste stappen op het pad van de arbitrage.

Begeleiden bij wedstrijden op het juiste niveau

Het advies is om beginnende scheidsrechters bij de eerste wedstrijden op te stellen met een ervaren scheidsrechter en bij wedstrijden van 'eenvoudig' niveau. Met 'eenvoudig' niveau wordt O12-jeugd, lagere meisjes O14-jeugd en voor volwassenen ook lagere O16-jeugd bedoeld.

Zowel competitie- als oefenwedstrijden komen hiervoor in aanmerking.

Voor hoeveel wedstrijden is begeleiding geweest?

Voor het zelfvertrouwen van de beginnende scheidsrechter is het gewenst om hem/haar minimaal twee wedstrijden onder begeleiding te laten fluiten. Op deze manier kan bij de eerste wedstrijd aandacht worden besteed aan een aantal punten. Uit de evaluatie van deze wedstrijd komen dan nieuwe aandachtspunten, waar in de tweede wedstrijd aandacht aan besteed kan worden. In overleg met de scheidsrechter kan worden bepaald of nog meer begeleiding gewenst is.